

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Podmínky pro přiznání odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu

Rozhodčí nález je meritorním rozhodnutím v rozhodčím řízení, čímž se po uplynutí pariční lhůty stává vykonatelným právním titulem, na základě kterého se oprávněný může domáhat výkonu/exekuce rozhodčího nálezu vůči povinnému. Rozhodčí řízení je alternativním způsobem řešení majetkových sporů namísto obecných soudů, v němž je projednán a rozhodnut spor, a to na základě svobodné vůle účastníků za splnění určitých pravidel.

Dojde-li k porušení těchto pravidel stanovených zákonem č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoŘ“), může se neúspěšná strana rozhodčího řízení domáhat zrušení rozhodčího nálezu u obecného soudu a současně požádat o odklad vykonatelnosti. K podání žaloby na zrušení rozhodčího nálezu je věcně příslušným soudem krajský soud[1], a to na základě novely zákona č. [296/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, která nabyla účinnosti dne 30. září 2017. Místně příslušným soudem k podání návrhu na zrušení rozhodčího nálezu je soud, v jehož obvodu se koná nebo konalo rozhodčí řízení, je-li toto místo v tuzemsku.[2] Samotné podání návrhu na zrušení rozhodčího nálezu u obecného soudu nemá ex lege odkladný (suspenzivní) účinek rozhodčího nálezu. Žalobce může odkladného účinku dosáhnout pouze podáním žádosti o odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu.

K tomu, aby žalobci bylo vyhověno a soud odložil vykonatelnost rozhodčího nálezu, se musí soud primárně zabývat otázkou podání žaloby na zrušení rozhodčího nálezu, tzn. zda byla podána samotná žaloba a zda byla podána v zákonné tříměsíční lhůtě. Jedná se o lhůtu procesněprávní, proto se na ni aplikuje zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, tato tříměsíční lhůta počíná běžet ode dne doručení rozhodčího nálezu té straně, která se zrušení rozhodčího nálezu domáhá. Úprava vykonatelnosti, resp. odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu, je dáována do souvislosti s lhůtou pro podání návrhu na zrušení rozhodčího nálezu soudem, proto není-li podána žaloba nebo není-li podána včasné, pak je zjevné, že ani samotnému návrhu na zrušení rozhodčího nálezu nemůže být vyhověno, protože soud takovýto návrh odmítne bez věcného vyřízení.[3] O odložení vykonatelnosti rozhodčího nálezu lze požádat obecný soud v případě objektivní existence hrozící závažné újmy, která by žalobci (povinnému) hrozila v důsledku neprodleného výkonu rozhodčího nálezu. K výkladu pojmu „závažná újma“ je možno považovat konkrétní důsledek výkonu rozhodčího nálezu (jako např. závažný dopad na hospodářskou situaci povinného). Pro závěr o hrozící újmě podle ustanovení § 32 odst. 2 ZoŘ je tedy třeba posuzovat celkové majetkové poměry žalobce a zabývat se tím, jaká konkrétní újma žalobci hrozí a z jakých okolností by tato újma vyplývala. Žalobce je pak povinen osvědčit konkrétní nepříznivé následky, které by mu hrozily v případě neprodleného výkonu rozhodčího nálezu.[4] Je na žalobci, aby řádně tvrdil a prokázal své majetkové poměry a dále aby soudu osvědčil konkrétní nepříznivé následky, které mu hrozí v případě neprodleného výkonu rozhodčího nálezu. Hrozící újma bude mít zpravidla majetkový charakter. Při posuzování odkladu vykonatelnosti je zapotřebí přihlédnout k celkovým majetkovým poměrům žalobce a hrozící existenci závažné újmy, tzn. nejen k výši vymáhané částky ale též k solventnosti žadatele, samotná výše vymáhané částky sama o sobě neznamená úspěch v podobě přiznání odkladu

vykonatelnosti rozhodčího nálezu. Bezesporu v některých situacích výše vykonatelného plnění může být významným faktorem. Na tuto skutečnost poukázal i Nejvyšší soud České republiky ve svém usnesení, v němž přijal závěr, že hrozí závažná újma s tím, že o tom svědčí nejen výše vymáhané částky, ale i skutečnost, že žalovaná již přistoupila k vymáhání této částky.[5]

Při rozhodování o odkladu vykonatelnosti je však třeba vzít zřetel i na zájem osoby, jíž tato povinnost svědčí, na jejím splnění, neboť osoba oprávněná má v dané situaci již vykonatelný právní titul. K tomu je dlužno dodat, že zájem povinného by neměl bez dalšího převyšovat zájem oprávněného.

ZoŘŘ jako další důvod pro přiznání odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu uvádí, že je-li návrh na zrušení rozhodčího nálezu důvodný, pak lze přiznat odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu. V takovém případě je soud povinen prejudiciálně posoudit, zda z podaného návrhu (žaloby) vyplývá jeho důvodnost, tj. zda by mohly být dány důvody pro zrušení rozhodčího nálezu, přičemž po soudu se požaduje předběžné posouzení žaloby, za tímto účelem není soud povinen provádět dokazování, neboť takovým postupem by již soud suploval samotné projednání ve věci, čímž by v kladném zjištění rovnou mohl přistoupit ke zrušení rozhodčího nálezu, aniž by se zabýval rozhodováním o odkladu vykonatelnosti.

Z uvedeného vyplývá, že se jedná o výjimečný právní institut mající přechodný charakter. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku rozhodčího nálezu je rozhodnutím procesního charakteru se zatímními účinky, zpravidla je-li vyhověno odkladu vykonatelnosti, pak se odkladný účinek přiznává do meritorního rozhodnutí o návrhu na zrušení rozhodčího nálezu. Nicméně je třeba brát v potaz, že soud rozhodnutím o odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu významně zasahuje do práv oprávněného přiznané v rámci rozhodčího řízení, proto je k danému institutu zapotřebí postupovat obezřetně a zcela výjimečně.

Shrnutí

V rámci posuzování odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu soud musí přihlídnout k existenci hrozící závažné újmy, kdy bude muset zkoumat povahu uložené povinnosti rozhodčím nálezem s přihlídnutím k poměrům stran a dopadům takto uložené povinnosti, přičemž předpoklady pro odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu nelze dovodit pouze z výše částky, k jejímuž plnění byl žalobce rozhodčím nálezem zavázán, přesto nelze opomenout skutečnost, že každý výkon rozhodnutí je způsobilý újmy projevující se v majetkové sféře povinného, pročež se jedná o výjimečný institut mající prozatímní charakter.

Mgr. Anna Dufková

asistentka soudce Městského soudu v Praze

[1] § 41 zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčích řízeních a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů

[2] § 43 zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčích řízeních a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů

[3] Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 5. 2017, sp. zn. 23 Cdo 5171/2016

[4] Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 2. 3. 2017, sp. zn. 23 Cdo 60/2017

[5] Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 3. 2014, sp. zn. 23 Cdo 3022/2013

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)